

1. Grāmata / Radiopārraidis - Rīga-Ņujorka-Rīga.

Atbalsts grāmatas manuskripta un desmit radiopārraižu sagatavošanai.

Darba veicējs: Māris Druva, rakstnieks, režisors, Bēnes ielā 42, Auce, LV-3708, Latvija; tel. 371-7055006.

Projekta apraksts: Stāsts par latviešiem, kuri 1944.g. bija spiesti pamest savu dzimteni. Kāda bija Rīga aizbraukšanas brīdī, Brīvības simboli. Pāri jūrai. Bēgļu nomētnes. Viss garais ceļš līdz Ņujorkai. Dzīve Ņujorkā. Un atgriešanās deviņdesmito gadu Latvijā. Kāda tagad ir Rīga? Kādi Brīvības simboli?

Dokumentēt cilvēkus Ņujorkā, kuri atskatās uz savu garo mūžu. Starp diviem galapunktiem - Latviju kā dzimteni, Ņujorku kā pasaules centru. Mēģināt rast atbildes uz jautājumiem - Kā iespējams nodzīvot lielāko daļu mūža šķirtam no dzimtenes, kā aizbraukt uz piederīgo kapu vietām, kā pieminēt tuvu draugu, līgavaini, līgavu, sievu, vīru, kā teikt ardīevas savam dārzam, savam mājdzīvniekam, kas ir Ņujorka šajā dzīves pavadienā un kas ir pēc piecdesmit gadiem atkalredzētie cilvēki, dzimtais jūras krasts, Latvija.

Darba pirmais posms - audio kasetē ierakstīt cilvēku stāstījumus, vākt materiālus par latviešiem Ņujorkā. Otrais posms. Rīga. 10 radiopārraižu sagatavošana un pārraidīšana Latvijas radio 1. programmā. Katra pārraide 30 minūšu gara. Tiek izmantots autora teksts aktiera lasījumā, Ņujorkā ierakstītie dzīvesstāsti, muzikālais noformējums. Sagatavot grāmatas manuskriptu ieskaitot korektora darbu. Manuskripts tiks sagatavots divu mēnešu laikā pēc autora atgriešanās no Ņujorkas. Četrus mēnešu laikā no šā brīža izskanēs 10 radioraidījumi (svētdienās, izdevīgā raidlīkājā). Radiopārraižu laikā sāksies darbs pie grāmatas izdošanas.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$3,125

Izdevumi:

Drukas darbu sagatavošana.....	\$ 600
Honorāri.....	\$1,900
25% ienākuma nodoklis.....	\$ 625
Kopsumma.....	\$3,125

Atsauksmes: Imants Skrastiņš, Latvijas Radio režisors: Latvijas radioklausītāji būtu bezgala pateicīgi par iespēju dzirdēt "Rīga-Ņujorka-Rīga". Ticiet, tas ir iestudējuma vērts.

Kārlis Pamše: Iecere grāmatai: "Rīga-Ņujorka-Rīga", tas ir skaisti! Kamēr pastāvēs latviešu tauta, nezudīs Tēvijā interese par tautiešiem pasaules mītnes zemēs un otrādi. Veiksmil

2. Grāmata - Latvietis un viņa zirgs.

Atbalsts grāmatas izdošanai.

Darba veicējs: Raimonds Baltakmens, Dr.Agr., Hipologs, Strauta 6 D-Garkalne LV- 2137; telefons 990488.

Projekta apraksts: Grāmatā izpētīta universālā loma Latvijas kultūrvēsturē, izmantojot autora pētījumus, pusgadsimta darba pieredzi zinātnē, publicistikā, pedagogijā, sportā, praksē, kinematogrāfijā, mākslā; vēstures, hroniku, folkloras, lingvistikas, hipoloģijas, zemkopības, tautsaimniecības, sakaru, karu, eksporta, sporta, hipotūrisma materiālus, tos analizējot un apcerot populārzinātniskā, plašai auditorijai pieejamā formā, vēršoties sevišķi pie jaunatnes. Grāmata ir pirmais hipoloģiskais darbs latviešu valodā, iepazīstinot arī ar ārzemēs darbojušajiem speciālistiem. Pirmo reizi aptverts jāšanas sporta un hipodroma vēsture. Nodaļa "Rīgas bruģi klaudzinot" veltīta Rīgas 800-gadei. Grāmatu pozitīvi vērtējuši vēl akademiķi - rakstnieks M. Birze, prof. Dr.Med. I. Lazovskis un Maestro H. Mednis (Latvijas Sirdsapziņas parlamenta loceklis), hipologs Dr.A.Seržāns, rakstniece M.Zālīte, Latvijas Jātnieku federācijas prezidents L.Siņavskis, filozofe I.Rozenvalde, biologs Dr.M.Šternbergs, mākslas zinātniece Z.Kuple. Grāmata kalpos latviešu identitātes stiprināšanai kā dzimtenē, tā aiz tās robežām.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts.....	\$ 5,934
Tiek meklēti.....	\$ 5,590
Kopsumma.....	\$11,524

Izdevumi:

Drukas darbu sagatavošana.....	\$ 5,934
Drukas darbu iespiešana.....	\$ 4,790
Kopsumma.....	\$ 10,724

Atsauksmes: Jānis Stradiņš, Latvijas Zinātņu Akadēmija: Dr. Raimonda Baltakmeņa darbs ir pirmais fundamentālais pētījums Latvijas hipoloģijā. Šī dzīvnieka īpašais nozīmīgums latviešu tautas kultūrā līdz šim nav bijis tik vispusīgi parādīts. Autora pusgadsimta ilga darbs aizpilda šo robu kultūrvēsturē. Tā izdošana skaistā apdarē ir nepieciešama.

Linda Dumpe, Latvijas Zinātņu akadēmija: R. Baltakmeņa grāmata būs latviskās identitātes stiprinājums, pierādot zirga lomu kultūrvēsturē ar oriģināliem pētījumiem, vēstures, folkloras, lingvistikas, hipoloģijas avotiem, emocionālā valodā sniedzot izglītojošu materiālu un arī nozares perspektīves.

3. Grāmata - Brāļu Laivinieku dziesmas un to autors.

Atbalsts grāmatas sagatavošanai un izdošanai.

Darba veicējs: Aivars Jansons, Filoloģijas zinātņu bakalaurs, pašlaik - prorektora vietnieks Latvijas Jūras Akadēmijā, Kurzemes prospekts 112-39, Rīga LV-1069, Latvija; telefons 371-7321510.

Projekta apraksts: Mans tēvs Jēkabs Jansons-Saiva no 1919.-1944. gadam rakstījis dziesmu tekstus Latvijā populārajam duetam - Brāļi Laivinieki. Šīs dziesmas vēl tagad atskaņo pa radio, dzied ikgadējos ziņģu festivālos, ieraksta kasetēs. Gribu savākt populārākās no tām vienkop un tekstus kopā ar melodijām izdot grāmatā. Šai nolūkā jāapzina skaņu plašu kolekcionāri, jāatpērk vecās plates un jānoraksta teksti un melodijas. Jāapkopo ziņas par pazīstamo dziedātāju dzīvi un darbu, lai šo uzziņas materiālu pievienotu grāmatai kopā ar fotoattēliem, kas jāsavāc no muzejiem un privātām kolekcijām. Šo darbu esmu jau sācis, publicējot vairākus rakstus presē. Projektu var realizēt viena gada laikā. Pusgads materiālu sagatavošanai, pusgads - nodrukāšanai un reklāmai. Projekts likvidēs presē un literatūrā bieži sastopamās aplamības par šo tēmatu, kā arī sniegs pārskatāmu ainu par šo mazpētīto lauku latviešu kultūras vēsturē.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts.....	\$5,000
Personīgi ieguldīšu.....	\$1,000
Kopsumma.....	<u>\$6,000</u>

Izdevumi:

Drukas darbu sagatavošana.....	\$2,000
Drukas darbu iespiešana.....	\$2,000
Honorāri.....	\$1,000
Ceļa izdevumi / reklāma.....	\$1,000
Kopsumma.....	<u>\$6,000</u>

Atsauksmes: Dz. Vārdaune, filoloģijas zinātņu doktore: Brāļu Laivinieku dziesmas latviešiem nākušas līdz 50 okupācijas gadus. Tās ieskaņo un izpilda pazīstami dziedātāji šodien. Vajadzīgs izdevums, kur tās būtu sakopotas un pastāstīts par to izpildītājiem.

Inga Jērums, žurnāliste: Vairākas latviešu paaudzes ir klausījušās un dziedājušas līdz Brāļu Laivinieku dziesmas. Taču mums nav šo dziesmu izdevuma. Šo robu mūsu pagātnes apzināšanā var aizpildīt pieteiktais projekts.

4. Grāmata - Latviešu kordziesmas antoloģijas divi tautas dziesmu sējumi.

Atbalsts divu sējumu izdošanai tipogrāfijā.

Darba veicējs: Imants Kokars, Rīgas kamerkora AVE SOL mākslinieciskais vadītājs, profesors, virsdireģents, Vesetas ielā 8-44, Rīga, LV-1013, Latvija; telefons 371-733-9900.

Projekta apraksts: Projektā Latviešu kormūzikas antoloģija paredzēts 3 gadu laikā izdot 12 nošu sējumus, ilustrētus ar kompaktdiskiem un audiokasetēm. Tas būs pilnīgs izziņas materiāls par latviešu kora dziesmu gan Latvijas, gan arī ārzemju lietotājiem.

Latviešu kordziesmas antoloģijas 12. sējumu projektā paredzēts trīs gadu laikā izdot piecus tautas dziesmu nošu sējumus (6.-9.sējums) tirāžā pa 1000 eksemplāriem katru. Latviešu fondam lūgtie tipogrāfijas izdevumi sastāda tikai daļu no kopējā budžeta. Atbalsti no citiem avotiem tiek meklēti visu laiku. Šobrīd ir iznācis pirmais Latviešu kordziesmas antoloģijas kompaktdisks un audiokasete "Gaismas pils", sagatavošanā ir vairāki nošu sējumi un mūzikas ieraksti, kas, pateicoties atbalstītājiem, tiks drīzumā izdoti. Projekts Latviešu kordziesmas antoloģija 12 sējumos ir ļoti nozīmīgs Latvijas nacionālajā kultūrvēsturē, tās attīstības procesa atspoguļošanā. Tas ir mantojums nākamajām paaudzēm, kā arī nozīmīgs materiāls latviešu mūzikas popularizēšanai pasaulē. Antoloģijas tiks izplatītas: starptautiskos mūzikas informācijas centros un bibliotēkās, Latvijas vēstniecībās un konsulātos ārzemēs, Pasaules latviešu centros, Latvijas kultūras, izglītības un zinātnes sistēmās.

Budžets: No LF lūgtais pabalsts \$6,320 diviem sējumiem 1998.gadā. Budžets:

Izmaksas viena nošu sējuma izdošanai tipogrāfijā 1000 eksemplāros:

Krāsu dalījums vākiem	Ls 52
Kartona papīrs vākiem	Ls 98
Vāku iespiešana	Ls 100
Papīrs	Ls 460
Tehniskais makets	Ls 60
Iespiešana	Ls 550
Iesiešana un vāku plēvošana	Ls 480
Kopā	Ls 1.800:0.57= <u>\$3.160</u>

Atsauksmes: Richard Baerug, Ziemeļvalstu informācijas birojs: Ziemeļvalstu Informācijas birojs atbalsta Latvijas Komponistu savienības, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas, Latvijas kora asociācijas un Latvijas Zinātņu akadēmijas kopējo projektu Latviešu kordziesmas antoloģija. 12 krājumi, kuros ietilpst latviešu kora mūzikas oriģinālkompozīcijas, latviešu tautas dziesmu apdares, kā arī latviešu garīgā kora mūzika, būs unikāls ieguldījums ne tikai Latvijas, bet visu Ziemeļzemju mūzikas dzīvē. Līdz ar ārkārtīgi veiksmīgajiem 1. Ziemeļvalstu dziesmu svētkiem 1995. gada vasarā Rīgā, interese par latviešu mūzikas kultūras bagātībām visos Ziemeļos stipri pieauga - Latviešu kordziesmas antoloģija ļaus tajās ielūkoties ikvienam interesentam.

Ojārs Spānītis, Latvijas Kultūras Ministrija: Apjomīgajam projektam ir īpaša kultūrvēsturiska nozīme. Pateico-

ties šim unikālajam izdevumam, būs iespēja izsekot latviešu kordziesmas attīstībai vairāk kā 120 gadu ilgā laikposmā. Atzinīgi vērtējama arī trimdas latviešu komponistu mūzikālā manatojuma iekļaušana antoloģijā. Īpaši tas attiecināms uz garīgo kora mūziku, jo, kā zināms, Latvijā dzīvojošajiem komponistiem iespējas brīvi izteikties šajā žanrā radās tikai pēc mūsu valstiskās neatkarības atgūšanas. Divi jau izdotie antoloģijas krājumi (1986., 1995.g.) ir apliecinājums redkolēģijas mērķtiecīgam un kvalitatīvam darbam, kas rada pārliecību par sekmīgu tā turpinājumu.

5. Grāmata - Jānis Muncis.

Atbalsts grāmatas sagatavošanai un izdošanai.

Darba veicēja: Dzidra Blūma, mākslas zinātniece, A. Čaka ielā 104-42, Rīga LV-1011, Latvija; telefons 290091.

Projekta apraksts: Jānis Muncis - skatuves gleznotājs, teorētiķis un režisors ir nozīmīga personība, kurš latviešu teātra vēsturē atstājis palieckamu vietu. Iedzīlīnāties viņa ieguldījumā Dailes teātra dibināšanā un tā pamatu veidošanā ļauj plašais Ed.Smilgā fonds Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzejā (RLMVM), ko daļēji apzinājusi šī projekta autore, strādādama Latvijas ZA Valodas un literatūras institūtā, kur aizstāvēta doktora disertācija par latviešu skatuves glezniecību. Vēl jāpēta J. Munča darbības periods ASV laikā no 1927.-1932.g. (daļēji tiks izmantota doktora disertācija, kas aizstāvēta Occidental koledžā par J. Munča darbību Pasadenas teātrī). Tāpat vēl jāpēta J. Munča II Latvijas darbības periods laikā no 1932.-1944.g., kā arī II Amerikas periods no 1949.-1954.g. Šī posma pētniecībā tiks izmantots nesen uz Latviju atvestais J. Munča arhīvs, kas nodots RLMVM. Projekta autore cer šo darbu paveikt līdz 1999.g. un manuskriptu nodot A/s "Preses nams" grāmatas izdošanai. Divu gadu laikā var mainīties tipogrāfijas izmaksas, tad būs nepieciešams vēl citu fondu atbalsts. Projekta autore ir nestrādājoša pensionāre, tādēļ materiālais pabalsts ļoti nepieciešams. Līdzautori grāmatai nav iecerēti. Jau pagājuši 40 gadi kopš J.Munča nāves, taču grāmata par viņa daiļradi Latvijā līdz šim nav izdota.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$8,000

Izdevumi:

Sagatavošana.....	\$1,300
Honorāri.....	\$3,100
Nodokļi.....	\$1,250
Iespiešana/iesiešana.....	\$2,100
Reklāma.....	\$ 250
Kopsumma.....	\$8,000

Atsauksmes: Sandra Eglīte, Mākslas zinātniece:

Latvijas Mākslinieku savienības biedres, Dr.art Dzidras Blūmas iesāktā izcilā mākslinieka Jāņa Munča monogrāfijas izveide ir kultūrai nozīmīga un pelna finansiālu atbalstu.

Ruta Čaupova, Latvijas Mākslinieku savienības viceprezidente: Dzidra Blūma ir atzīta autoritāte skatuves glezniecības pētniecībā, kas pēdējos gados pievērsusies arī J. Munča daiļradei. Tādēļ Latvijas Mākslinieku savienība atbalsta projektu un naudas piešķirumu J. Munča monogrāfijas sagatavošanai un izdošanai.

6. Restaurācija - A. Annusa 1926.g. radītā altārglezna "Kristus starp bērniem" Dalbes ev.lut. baznīcā.

Atbalsts restaurācijas projektam.

Darba veicējas: Inese Sakne, restauratore - meistare, projekta vadītāja, Dzintra Temerova, stāiglezniecības restauratore, Zīta Sokolova, stāiglezniecības restauratore, Marika Vanaga, fotogrāfe, Zane Kreicuma, restauratore-ķīmiķe, Pils iela 22, Rīga, Latvija; telefons 7214100.

Projekta apraksts: Dalbes ev.lut. baznīcā atrodas mākslinieciski vērtīgs gleznojums - pati pirmā latviešu mākslinieka A. Annusa 1926.g. radītā altārglezna "Kristus starp bērniem". Glezna iekļauta Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ar nummuru 3418. Okupācijas pēdējos gados, nezināmu ļaundaru ielaušanās rezultātā ar mērķi nozagt gleznu, tā tika ļoti sabojāta. Gleznas patreizējais tehniskais stāvoklis ir tik slikts, ka deformācijas, krāsas slāņa lūzumi, plaisas, zudumi un netīrumi ietekmē tās patiesi māksliniecisko kvalitāti. Patreizējā izskatā glezna nav publiski eksponējama.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$6,620

Izdevumi:

Darba rāmja izgatavošana.....	\$ 200
Restaurācijai materiāli.....	\$1,020
Darba līdzekļi.....	\$1,130
Algas.....	\$2,160
Administrācija / citi izdevumi.....	\$ 710
Telpu īre.....	\$1,400
Kopsumma.....	\$6,620

Atsauksmes: J.Dambis, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības Inspekcijas vadītājs: Latvijas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija atbalsta Rundāles pils muzeja restauratoru pieteikto projektu Latviešu fondam, jo ne baznīcas draudzei, ne Latvijas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai nav iespējams finansēt materiālu iegādi.

Dace Čoldere, Restauratoru biedrības vadītāja: Latvijas Restauratoru biedrība, iepazīstoties ar Rundāles

pils muzeja restauratoru izveidoto projektu A. Annusa gleznai uzskata, ka programma ir veiksmīgi izvēlēta, visu projekta dalībnieku kvalifikācija garantē sekmīgu tā realizāciju.

Piezīme: Projektam pievienotas fotografijas, kas rāda bojājumus gleznā.

7. Datora iegādei - Latvijas un ārzemju latviešu bibliotēkas (13.gs. - 20.gs). Publicēto datu bāzes sagatavošana.

Atbalsts datora iegādei un datu bāzes sagatavošanai.

Darba veicēja: Aina Štrāle, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Pētniecības nodaļa, K.Barona ielā 14, Rīga LV-1423, Latvija; telefons 371-7225582.

Projekta apraksts: Latviešu tautas garīgā izaugsme lielā mērā saistīta ar bibliotēkām. Taču Latvijas bibliotēku vēsture (to rašanās, uzplaukums, bojā eja, atjaunošana dažādos periodos) līdz šim pētīta fragmentāri. Kā vispārējas Latvijas vēstures un bibliotēkzinātnes sastāvdaļa tā neapšaubāmi ir detalizēta pētījuma vērtā. Ieskatam - daži spilgtāki momenti. Jaunlatvieši bibliotēku attīstībā redzēja tautas pašapziņas un izglītības nodrošinājuma pamatu; Krišjānis Valdemārs 1848. gadā Ēdolē nodibināja pirmo latviešu brīvbibliotēku. "Baigajā"-1940./1941.gadā no boļševiku nežēlības cieta gan cilvēki, gan bibliotēkas un grāmatas. Esmu uzsākusi apjomīgu darbu - publikāciju par Latvijas un latviešu bibliotēku vēstures apzināšanu. Analītiskajā bibliogrāfiskajā kartotēkā iekļauti 2312 ieraksti, kurus paredzēts ievadīt datorā. Jaunveidotā datu bāze un apkopojošs izdevums būtu vērtīgs ieguvums speciālistiem un citiem interesentiem, pamats turpmākai bibliotēku vēstures pētniecībai. Datu bāzes izveidei nepieciešams jaudīgs IBM tipa dators un atbilstoša programmatūra. Palīgi: bibliogrāfe Jana Dreimane, redaktore Ilze Kārklīņa. Darba plāns: 1.posms - kartotēkas papildināšana līdz - 1997.gada novembrim. 2.posms - bibliogrāfisko ierakstu precizēšana, ievadīšana datorā, rediģēšanas - līdz 1999. gada martam. Datortehniku iegādāsies un savā īpašumā paturēs Latvijas Nacionālās bibliotēkas Pētniecības nodaļa.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$3,761

Izdevumi:

Drukas darbu sagatavošana.....	\$ 100
Honorāri.....	\$ 800
Datortehnika.....	\$2,861
Kopsumma.....	<u>\$3,761</u>

Atsauksmes: Anna Mauliņa, LNB Pētniecības

nodaļas vadītāja: Vai bibliotēka bija pirms grēku plūdiem? Projekta autore veidotā datu bāze sniegs atbildi uz šo un citiem bibliotēku vēstures jautājumiem. Ļoti lūdzu atbalstīt šo projektu.

Raimonds Inķis, Dr.hist.: Projektu atbalstu! Autore sastādītā kartotēka ir unikāls informācijas kops. Piemēram, vācu laika Latvijas preses materiāli, kuros atspoguļota padomju okupantu vandāliskā attieksme pret Latvijas bibliotēkām 1940./41. gadā.

8. Skolu koncerti - Izglītojoši latviešu klasiskās un tautas mūzikas koncerti latviešu skolās.

Atbalsts informācijas sagatavošanai katrai skolai.

Darba veicējs: Uldis Leiškalns, Latvijas Nacionālās Operas solists, Elizabetes 89-25A, Rīga LV-1050, Latvija; telefons 371-7287024.

Projekta apraksts: Motivācija: Latviešu skolu jaunatnei popkultūras laimetā nepieciešams izveidot pozitīvu attieksmi pret latviešu klasisko un tautas mūziku. 50 gadu Padomju Savienības okupācijas laiks ir izkropļojis tautas un jauniešu apziņu, radījis kultūras trūkumu un latviskā dzīves veida un mentalitātes izmaiņas uz sliktu pusi, kā rezultātā pastiprināti notiek popkultūras invāzija, kas turpina radīt briesmas latviešu mentalitātei un kultūras mantojumam. Glābt situāciju var labi sagatavotu, tautiski noskaņotu mākslinieku koncerti skolās. Par savu mērķi šā projekta ietvaros izvirzu izveidot latviešu jauniešiem interesi un noturīgas zināšanas latviešu kultūrā, (konkrēti, latviešu klasiskajās romancēs un tautas dziesmās), lai tie spētu tautas gara mantojumu nodot nākamām paaudzēm un izmantot savā ikdienas dzīvē.

Projekta veikšanas plāns: 1.Sazināšanās ar skolām. 2. Reklāmas lapiņu teksta sagatavošana un iespiešana. 3. Transports. 4.Reklāmas lapiņu ar dziesmu tekstiem izdalīšana. 5 Koncerts skolniekiem: latviešu tautas dziesmas Jāzepa Vītola apdarē, Emīla Dārziņa, Jāzepa Vītola, Alfrēda Kalniņa, Jāņa Mediņa un Leonīda Vignera romances ar īsiem paskaidrojumiem par katru. Veikšanas laiks: skolu mācību gada laikā, vienojoties par koncertu ar katru skolu atsevišķi.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$6,214

Izdevumi:

Drukas darbu sagatavošana.....	\$ 376
Honorāri.....	\$4,620
Reklāma / administrācija.....	\$1,218
Kopsumma.....	<u>\$6,214</u>

Atsauksmes: Arvids Luste, docents, Latvijas Mūzikas Akadēmijas prorektors: Tā kā pazīstu U. Leiškal-